

la humanitat

Any III : Núm. 486
Barcelona, dijous, 1 de juny de 1933

Redacció i Administració: Ronda de la Universitat, 25, entresol : Telèfon 22122
Imprenta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

L'ACTIVITAT DELS CONSPIRADORS

Potser caldria vigilar un xic més les maniobres dels enemics de la República

L'ex-general Barrera i el senyor Lerroux. - Un catau de conspiradors. - Un rus blanc sospitos. - Dos «yatchs» que desapareixen. - Els comptes corrents sospitosos. - Cadena d'evidències. - I mentrestant...

Els personatges de la dictadura no s'avenen a estar quiets. Des de París o d'allí on es troben, cada dia s'entretenen a enviar lletres i articles a "La Nació" —únic diari de què disposen— per tal de donar fe de vida i que es recordin d'ells aquells que mouen els fils de la perturbació antirepublicana. Quan no és en Yanguas, és en Calvo Sotelo, i quan no, l'Aunós o el Martínez Anido. Ells es creuen obligats a expressar, al diari de Delgado Barreto, la seva opinió, que no cal dir que ningú llegeix.

Ara, ha estat l'ex-general Emili Barrera —"nuestro distinguido amigo", segons "La Nació"—, el que ha tramès a aquest diari una llarga lletra per dir que quan "ante el clamor de la opinión hube de tomar participación en la vida pública, pensando nada más que en el bien de mi patria", no va demanar cap entrevista amb el senyor Lerroux "por considerarlo inútil y sin objeto alguno determinado". En aquesta lletra, l'ex-general té, per al cap del partit radical paraules molt afectuoses...

No calia que l'ex-vice de Catalunya es prengué tanta molèstia per a explicar-nos una cosa que solament ell i el senyor Galante, el seu amic, poden saber. L'opinió no en fa cas dels actes del senyor Barrera. I potser, en no vigilar-los, no obra del tot bé.

La cambra que a l'Hotel Madison, del Boulevard Saint Germain, a París, ocupa l'ex-general Barrera, és un catau de conspiracions. Home dinàmic, tossut, rancunós, el company de Sanjurjo no està un moment quiet en la seva lluita contra la República espanyola. Viatges a la frontera, conferències amb els prohoms exiliats, conxorxes amb els representants dels jesuïtes, converses amb financers catalans i bilbaïns i un continuat contacte amb els homes del funest Sindicat Lliure, refugiats a Tolosa, fan que les activitats de Barrera mereixin, forçosament la nostra atenció.

Com també ens la deu merèixer, d'una manera directíssima, l'afer escandalós del contraban d'armes, respecte al qual cada dia se saben coses noves. Les maniobres sospitoses d'un rus blanc anomenat Storokoff, professor de tennis a Nîça; el paper que el garatge "Palm Beach" ha exercit en l'afer del contraban; el parador, ignorat, dels dos yatchs propietat del monàrquic bilbaí Lluís Martínez de la Riva, les quals embarcacions hom creu que portaven pistoles i municions a Espanya; la personalitat suspecta del seu secretari, senyor Holmes Albin, californià molt conegut per la seva vida aventurera; l'origen dels quantiosos comptes corrents que tenien en certs Bancs aquests dos personatges, ara fa un any molt escassos de diner; el paper d'un enviat italià que oportunament avisat va poder evitar ésser detingut per la policia, i molts altres, no menys misteriosos, convidria que fossin aclarits, i no dubtem que la policia francesa procurarà fer-ho, per a posar de manifest les maniobres dels enemics de la República.

Un dels yatchs desapareguts, és l'"Hélius", amb el qual, el Borbó pensava fer la volta a la Mediterrània, segons va anunciar la premsa feixista. Ho faria, aquesta, per despistar i fer que passessin d'amagat els viatges de la dita embarcació a la Costa Brava? No deuen faltar barques de pesca que, per haver-hi tinguat relacions molt directes podrien donar més referències sobre l'esmentat vaixell.

Són moltes les coses que convé vigilar de prop. Són fets certíssims que els clericals es belluguen desesperadament; que els monàrquics residents a París conspiren gairebé sense amagar-se'n; que els perturbadors de tota mena, disposen de sumes quantioses; que el país està infectat d'armes entrades clandestinament; que continua amagant-se el diner, com obeint a indicacions precises; que es procura augmentar l'atur forçós, en certs indrets, deixant de sembrar els camps i tancant fàbriques i mines, i que, simulant un atropell a les consciències, es vol enarborar com a bandera de desordre, l'aprovació d'una llei que posa fi a l'acaparament de l'ensenyança per les Congregacions confessionals... Contra aquests fets, que impliquen, més que una amenaça, un perill palpable, no hi cap la indiferència. Ni resulta patètic que els partits republicans s'entreguin amb discussions estèrils...

EL BANDIT SPADA

Hom no sap si és boig o no

Ajaccio. — El bandit Andreu Spada ha ingressat a la presó d'aquesta ciutat, on és convenientment vigilat. Es passa hores i hores resant en alta veu i es nega a contestar a les preguntes que hom li adreça. Les autoritats es mostren molt incrèdules sobre la presumpta bogeria d'Spada, per bé que els forenses han rebut l'encàrrec d'examinar-lo.

No cal dir que l'aspecte d'Spada és lluny d'ésser l'arrogant bandit de la serra i demostra un extraordinari abatiment físic. Si els metges li apreueu símptomes de bogeria, Spada podria escapar indubtablement de la pena de mort.

COSES DE CUBA

Maten el seu pare i se li mengen els ulls

L'Havana. — Francesc Gutiérrez Vizcaino, de setanta anys, natural de les Illes Canàries, ha estat víctima d'un terrible crim comès pels seus promiss fills.

Dos d'aquests, que a la província de L'Havana fan de "curanderos" i màgics, han mutilat horriblement el seu ancià pare per motius que es desconeixen fins ara, però que, segons sembla, són d'ordre religiós. Davant nou membres més de la família, que hagueren d'ésser forçats testimonis del crim, els dos fanàtics, després d'haver mutilat el cadàver del seu pare, li tregueren els ulls per tal de menjar-se'ls.

HOMENATGE MERESCUT

Vi d'honor a Artur Menéndez

Dissabte, dia 3 de juny, a les deu de la vetlla, tindrà lloc a l'estatge de l'Ateneu Nacionalista del Districte IV (Carders, 12, pral.), un vi d'honor per tal de testimoniar al republicà de conducta exemplaríssima i amic cordial de Catalunya, N'Artur Menéndez.

Hom prega a tots els que vulguin assistir-hi de passar per la secretaria de l'Ateneu (carrer Baix de Sant Pere, 42, pral.), per adquirir el tiquet corresponent, que val 2 pesetes.

Cal preveure, pel gran nombre de tiquets demanats, que hom vol confraternitzar durant una bella estona amb qui tantes proves ha rebut ja de l'afecte de què és mereixedor i que ha fet públic el seu agraïment.

El diari de Delgado Barreto afirma, seriosament, en un dels seus darrers números, que "amb motiu del viatge del senyor Macià a Madrid, són detinguts misteriosament militars i es llancen, per elements d'origen català, versions de conjures i maquinacions sinistres contra la República".

El diari de Delgado Barreto, com que no pot fer altra cosa, llança insídies grolleres.

I els monàrquics se les empassen.

GOSADIA I DIFAMACIO

La tàctica dels reaccionaris

Lluís Bello, el periodista selecte, defensor de l'Estatut de Catalunya, escriu a "El Sol", un article del qual copiem els següents paràgrafs:

"El enemigo va ganando en moral —podemos hablar sin imprudencia de "el enemigo". No lo inventamos nosotros ni lo empujamos a serlo porque se lo llamemos. Enemigo a muerte, como en las guerras civiles del siglo XIX—. Está crecido desde hace algún tiempo, y ello se ve en su Prensa. Declaro que siempre la he seguido, sobre todo a esa Prensa injuriosa y envenenada, que vale más no tocar por higiene. Cuando se trabaja en algo con fe, lo mejor es no pararse a escuchar el griterío de los que, si pudieran, nos matarían con una palabra o con un embrujo. En realidad, la letra de molde hace daño; pero de otro modo que una maldición de gitana. Va difundiendo poco a poco la calumnia o el juicio maligno, ofensivo o simplemente vejatorio. Cuesta trabajo comprender cómo pueden llegar a tanta vileza hombres a quienes hemos conocido, y acaso sean, como el verdugo, fuera de su lúgubre ministerio, honrados padres de familia. En realidad, es natural que muerdan, no sólo porque de eso viven, sino porque hay quien les celebra y les ríe el ingenio. Quien se moleste demasiado vaya a la Hemeroteca y verá cómo se despachaba el siglo XIX. La única diferencia es que ahora no ha habido réplicas. Han dicho lo que han querido. En lo personal, ¿qué hacer contra esa mala ralea? ¿Denunciarla ante los Tribunales? Saldrá un anónimo responsable o un diputado a Cortes. En todo caso, unos meses de destierro. ¿Castigarlos, como a la mula falsa, con el palo entre las dos orejas? Quizá sería lo más sano; pero no todo el mundo tiene vocación de arriero. Lo cierto es que sembrando en buena tierra y abonando con su propio estiércol la cosecha: descrédito, difamación, va cada vez mejor. Nuestra táctica ha sido noble y digna, pero inocente. ¡Ya es tarde! ¡Ya está hecho el mal! Por desgracia, han ayudado también sin reflexión y sin cordura muchos republicanos, de quien se ha servido la reacción como de sus mercenarios profesionales. Aceptemos la realidad tal com es y vengamos al momento actual, puesto que sería inútil echar atrás estos dos años.

No hablaré aquí de esas faenas aparentemente humorísticas, pero muy serias —por sus efectos y por las instituciones que las organizan, y son las verdaderas responsables—, sino de la gran Prensa, que guía a una opinión cuya respetabilidad ofrece variantes, altibajos y quiebras, pero que conviene conocer porque dice por dónde camina y cuáles son los ánimos del enemigo. Un proceso reciente y un fallo absolutorio provoca en ella comentarios que nos interesan. —"¿Qué otro proceso, qué otra absolución y qué otro movimiento de júbilo les recuerda a ustedes?"—. He leído estos días las Memorias del general Mola, el último director general de Seguridad de la Monarquía. Allí está descrito el fin del régimen como un proceso de descomposición, evitable acaso, y precipitado a fuerza de errores y cobardías. Allí está referida la vista ante el Consejo Supremo de Guerra y Marina contra el que luego fué Gobierno provisional de la República. No doy, naturalmente, a esta asociación de hechos el valor que quiere darle la Prensa monárquica. Hay quizá una semejanza en el estado de espíritu de un grupo de hombres. La diferencia capital está en que detrás de aquéllos había un pueblo —y sigue habiéndolo—, y detrás de éstos no hay sino una clase social. Si queréis, una sociedad ayer dominante, vencida por la revolución, y hoy ansiosa del desquite. Gentes que mantienen contacto, se comunican a diario sus esperanzas, reciben aliento de sus periódicos y llegan a forjarse la ilusión de que ellos son España. Yo creo que esa pregunta está hecha de buena fe, aguardando que de un día a otro se volverán las tornas.

Porque las apariencias les favorecen. ¿Quién habla aquí? ¿Quién calla? ¿Qué Prensa ayuda a la propaganda contra monárquicos, clericales y anarcosindicalistas? El vocerío es grande, como si tuvieran segura la pieza, come si no pudiera ocurrírseles siquiera la idea de ser cazadores cazados.

"La Nació", de Madrid, l'òrgan de la dictadura, defensor de totes les causes tristes, ara comença a fer campanya contra els jueus. Hi ha coses que farien riure si no fessin tant de fàstic!

Presentació del nou ambaixador dels E.E. U.U.

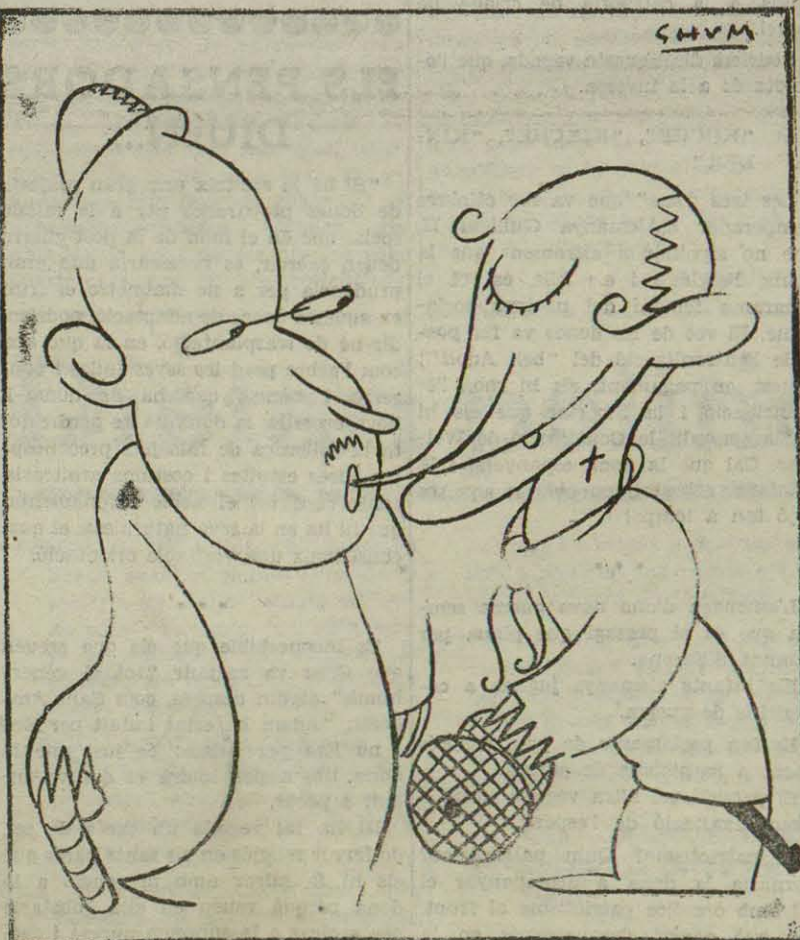
Madrid, 1. — Aquest matí ha presentat les seves cartes credentials al President de la República el nou ambaixador dels E.E. U.U., Mr. Wober.

Ha arribat a Palau en automòbil, acompanyat del primer introductor d'ambaixadors, i voltat de l'escorta presidencial. Precedien l'automòbil de l'ambaixador diversos cotxes en els quals anaven els secretaris i agregats de l'Ambaixada. La guàrdia exterior li ha retut honors.

A la porta de les habitacions oficials han rebut Mr. Wober els secretaris del Gabinet diplomàtic de la Presidència. A l'avantdespatx presidencial l'esperava el secretari de la Presidència, senyor Sánchez Guerra, el qual l'ha acompanyat fins al despatx del President de la República.

L'ambaixador nord-americà ha llegit el seu discurs de presentació, al qual ha contestat el Cap de l'Estat.

El nou ambaixador, a primeres hores de la tarda ha portat a terme les visites protocolàries.

—A vós us deura afectar això de la llei de la "vagància"...
—Psh! Si acàs, d'una manera molt "vaga"!

PAGINA DE LA DONA

FONAMENTANT UNA CONDUCTA

Si d'una manera conscient sempre havem defensat, per principi, la nostra condició de ciutadans exactament iguals als ciutadans del sexe contrari, majorment ens plau de remarcar aquest criteri quan sembla planar una ofuscació que ve a aminorar aquesta condició en desmèrit del mateix principi declarat valentment abans de la proclamació de la República, sustentat després en les Corts Constituents i ratificat encara en l'Estatut Interior de la Catalunya autònoma pels nostres homes representatius.

Vol dir això, que tota organització que dins del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya vulgui allunyar-se d'aquest principi ve a complir aquella funció reaccionària que empraven els qui sentint-se "revisionistes" no estaven d'acord amb determinats articles de la Constitució.

No ens amaguem de dir-ho. Cal tant sols una ullada en els tres textos bàsics de la nostra política perquè copsem íntegrament aquesta veritat.

Els PRINCIPIS BASICS d'Esquerra Republicana, declaren: "El dret de tots els homes i dones majors de vint anys a la participació en el Govern per sufragi directe i capacitat d'ésser elegits."

El REGLAMENT DEL PARTIT aprovat en el Primer Congrés Nacional, confirma en el seu article quart del Títol II que "és militant tot home o dona que havent ingressat en el Partit, compleixi les seves obligacions envers aquestes".

Diu la CONSTITUCIO DE LA REPUBLICA ESPANYOLA:

Art. 2. Tots els espanyols són iguals davant la llei.

Art. 25. No podran ésser fundament de privilegi jurídic, la filiació, el sexe, la classe social..., etc.

Art. 36. Els ciutadans de l'un i l'altre sexe majors de vint-i-tres anys, tindran els mateixos drets electorals, segons determinen les lleis.

Art. 40. Tots els espanyols sense distinció de sexe són admissibles en els empleus i càrrecs públics... etc.

Art. 43. La família està sota la salvaguarda de l'Estat. El matrimoni es funda en la igualtat de drets per ambdós sexes... etc.

Art. 53. Seran elegibles diputats tots els ciutadans de la República majors de vint-i-tres anys sense distinció de sexe ni d'estat civil... etc.

L'ESTATUT INTERIOR DE CATALUNYA que s'acaba d'aprovar, reitera i ratifica els principis d'igualtat que estableix la Constitució de la República.

Arts. 7 i 8. Iguals a l'art. 2 del Títol preliminar i a l'article 43 del capítol II.

Art. 19. Porta tot l'esperit ratificant plenament l'article 53 de la Constitució.

En síntesi, el que ens porta a declarar la nostra disconformitat en tot el que representi establir diferències entre els dos sexes creant organitzacions independents, no és altre que voler remarcar amb tota la força necessària la igualtat que la llei estableix. Tot el que sigui restar importància a la determinació de les lleis fonamentals per les quals es regeix la nostra política, és una maniobra reaccionària la qual trobarà sempre la nostra oposició.

La dona no és ni més ni menys que l'home. En aquest pla d'igualtat tenim de voler-nos trobar sempre. La creació d'organismes que classifiquin el cos social en homes i dones ve a desvirtuar totalment l'esperit revolucionari dels nostres PRINCIPIS i de les nostres lleis. Hem de voler ésser cada dia millors per a guanyar el desavantatge que portàvem a través de la Història, precisament per la separació dels sexes en tots els ordres: des de l'església a l'escola.

Voler, doncs, ressuscitar novament la separació dels sexes fent creure a la dona que els diferents organismes immediats al de l'Entitat, no ens representen o bé que no interpreten els nostres sentiments, és obrar de mala fe, és destruir l'obra tot just començada; és no estar d'acord amb cap dels preceptes que constitueixen la reivindicació dels nostres drets de ciutadania.

I mentre la nostra veu tingui el més petit ressò, serà per a denunciar totes aquestes coses que no poden tenir interpretacions diverses perquè ja estan resoltes pels organismes superiors, als quals ens plau interpretar amb la certesa de què no ens equivoquem.

M. TERESA GIBERT.

GARBUIX DE LA SETMANA

DE PRINCESA A CRIADA DE SERVEI

Encara succeïen esdeveniments que semblen talment contes. La senyora Kunowsky, dona ja d'una certa edat, serveix una família burgesa, a Budapest, i amb tot i ésser una persona molt ben educada, això no li priva el tenir de fregar i rentar roba.

Com sia que la senyora Kunowsky té un aspecte massa distingit, hom va voler saber la seva història i aquesta ens diu que la tal senyora no és altra que la princesa Ida Sulkowsky, filla del príncep Josep Maria del mateix cognom, un ric aristòcrata austriac repudiat per la seva família per haver-se casat amb una artista d'òpera.

La princesa Ida, criada al costat de la seva mare, va casar-se en arribar a la majoria d'edat amb el seu tutor, però essent molt dissortada va divorciar-se'n. Després va casar-se amb el comte Schmolton, un alemany acusat diverses vegades d'estafador, el qual, als pocs mesos de casat, va desaparèixer emportant-se'n les joies de la seva esposa. Divorciada també d'aquest segon marit, la princesa Ida va cercar la felicitat en un tercer matrimoni amb el propietari polonès Kunowsky, però no transcorregueren molts mesos i aquest tercer espòs ja li havia malversat la poca fortuna dels altres marits anteriors i fou abandonada per aquest quan la bellesa i joventut de la dissortada princesa ja estaven en el penís de la posta.

Sense diners ni mitjans de guanyar-se la vida, ha estat com la princesa

Ida, víctima de l'egoisme, ha estat reduïda a la categoria de criada de servei.

Podríem dir, aquesta vegada, que l'opèrta és a la inversa.

"KUCHE", "KIRCHE", "KINDER"

Les tres "kas" que va fer cèlebres l'emperador d'Alemanya Guillem II, que no signifiquen altrament que la cuina, l'església i els fills, és tot el programa femení del nacional-socialisme. El vot de les dones va fer possible l'entronització del "bell Adolf"; aquest, en pagament, els hi roba l'emancipació i la llibertat que els hi havia concedit la Constitució de Weimar. Cal que la dona espanyola, i la catalana, sobretot, no oblidin aquesta lliçó tan a temps!

...

L'amenaça d'una nova guerra sembla que és el presagi que plana per damunt d'Europa.

Els infants alemanys juguen a cementiris de guerra.

Es fan parlaments de pau, després s'acut a maniobres de guerra.

El patriotisme altra vegada torna a ésser l'exaltació de l'esperit.

El patriotisme? Quin patriotisme? Tornaria la dona a acompanyar el fill amb orgullós patriotisme al front, per què aquest desaparegués en la més bàrbara i més inhumana de les lluites?

Això no és patriotisme!

"En els Congressos del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya les militants femenines seran equiparades als militants en general"

DECLARACIO FETA PEL COMITE EXECUTIU CENTRAL D'E. R. DE C.

ORIENTACIONS

"Per ésser comprès de la infància, res no val tant com un bell geni. Les obres que plauen més als noiets i a les noietes, són les obres magnànimes, plenes de grans creacions, en les quals el bell ordenament de les parts forma un conjunt fort i ple de sentit." — Anatòle France.

I seguint l'esperit que va dictar al literat francès aquest pensament tan concís com encertat, us recomanem un llibre per al vostre infant que reuneix aquestes condicions: ROBINSON CRUSOE, d'Allan Foc.

AQUESTES MOLESTIES

us evitaríeu, si haguessiu tingut el bon costum de rentar-vos les dents tots els dies, pel matí al aixecar-vos i abans d'allitar-vos per la nit, amb

PASTA DENTIFRICA MILADY

i a més de tenir la boca sana, la tindríeu bonica

Es ven a totes les Perfumeries

El tub gran a ptes. 1'40 i el petit a ptes. 1'00

Elixir MILADY, des de ptes. 4'00 flascó

De no trobar-lo a la vostra localitat, us serà tramès contra reemborsament, demanant-lo a LABORATORIS PUIG, València, 293 - BARCELONA

ELS PENSADORS DIUEN...

"Si bé ja existeix una gran majoria de dones preparades per a la missió social que en el món de la post-guerra deuen exercir, és necessària una gran prudència per a no malmetre el fruit en aquesta època de adaptació, podríem dir-ne de trasplantació, en la que així com l'arbre perd les seves fulles i conserva l'essència que ha de donar-li nova brotada, la dona ha de perdre tota la fulleraca de falsejats preconceptes, idees estúties i costums arbitraris, conservant tot el noble i fonamental que hi ha en la seva naturalesa, el qual constitueix una veritable orientació.

...

Es inconcebible que els que creuen que Crist va redimir "tot el gènere humà" diguin després, com Sant Ambrosi: "Adam ha estat induït per Eva i no Eva per Adam; és just que la dona tingui per sobirà el qui va induir a pecar.

Hi ha tal vegada un excés de zel, de fervor religiós en els sants pares que els hi fa mirar amb prevenció a la dona perquè veuen en ella l'obstacle per aspirar a la suprema puresa i castedat que desitgen. Per això la combaten tan durament i tan lluny de la pietat cristiana, que sembla inexplic-

cable i li dediquen un ram de flors místiques com les següents:

Sant Joan de Damas diu: "La dona és una mala burra, una fastigosa tènica que s'introdueix en el cor de l'home".

Sant Joan Crisòstom: "La dona és la font del mal, autora del pecat, pedrera de tomba, porta de l'infern, fatalitat de les nostres misèries".

—Sant Jeroni: "La dona és camí d'iniquitat, dard, escorpi i espècie perillosa".

—Sant Gregori el Magne, diu: "La dona no té sentit del bé".

Sant Tomàs escriu a "La Summa": "La dona és un ésser occidental i incomplet, inferior a l'home en virtut i dignitat, ja que no ha estat creada per Déu immediatament".

—Sant Agustí, fill de Santa Mònica, diu: "La dona és un animal que es complau tan sols en el seu habillament".

I amb tot això hi ha un complet desviament i un oblit complet de les paraules i de l'esperit de Jesús: "L'home deixarà el seu pare i la seva mare i s'unirà a la seva dona i ambdós no seran altrament més que una sola carn".

Pot donar-se declaració d'igualtat més absoluta?"

CARME DE BURGOS (Colombina). Del llibre "La mujer moderna y sus derechos".

Carmen de Burgos

Nascuda en la ciutat d'Almeria, el dia 10 de setembre de l'any 1879, va transcórrer la seva infantesa en la més completa normalitat. Va estudiar més tard la carrera de Mestre, obtenint una plaça en l'Escola Normal de Guadalajara de molt jove-neta.

Les inquietuds del seu esperit molt aviat varen prendre forma en els seus bells i delicats articles com a periodista i relligades acuradament en els seus llibres.

Ha estat una de les dones que més s'han preocupat de la nostra situació; podríem dir de Carme de Burgos que ha estat la verdadera precursora de les llibertats d'avui. El seu "feminisme" a ultrança, potser moltes vegades l'ha ridiculitzada davant els ulls d'aquells qui no sentint en grau superlatiu aquelles inquietuds han trobat més en ella una sufragista que no la dona "femenina" que els nostres companys entenen per femenina.

Es ella mateixa qui, en un dels seus molts llibres, defineix aquesta feminitat que res té a veure amb el que entenen per aquest mot molts dels qui el combaten. "Femenina, com volen alguns, és estar sotmesa tant sols als imperatius sexuals, sense aspirar altre pervindre que el d'ésser dida o "gouvernante". Altrament, "feminista" vol dir ésser una dona respectada, conscient, amb personalitat i responsabilitat i amb drets que no s'oposin a l'amor, a la llar ni a la maternitat."

Es així tal com veu el problema de la superació femenina; l'exaltació del mot és tant més, quan aquesta porta per llast la consciència i la responsabilitat, no pas la frivolitat ni el plaer, com entenen els qui, irònicament, en fan burla sense profunditzar.

La llarga llista de les seves publicacions ja ens remarca la gran i integral dona que era Carme de Burgos. "El arte de saber vivir", "Salud y belleza", "Ensayos literarios", "Moderno tratado de labores", "La cocina moderna", "Notas del alma" (cantars), "Alucinación" (contes), "Por Europa", "Cuentos de Colombine" (traduït a diversos idiomes), "Senderos de Vida", "Los madaptados", "La protección y la higiene de los niños", "El voto de la mujer", "La mujer moderna y sus derechos", "El divorcio en España, etcètera, etc.

Les seves conferències, donades a La Sorbona, de París, i en l'Associació de la Premsa, a Roma, a Mèxic, l'Havana i Argentina, li complen-taren el nom que ja tenia ben guanyat amb el pseudònim, quan signava articles periodístics, de "Colombine", i amb el de Carme de Burgos al peu dels seus innombrables llibres.

Políticament era una dona esquerrana que sentia amb tota la força l'alta valor d'aquest mot.

La seva mort prematura ha tingut lloc aquest hivern passat, després de donar una conferència. De totes maneres, ella mateixa va dir-ho textualment: "Moro satisfeta de saber que la dona espanyola ha conquerit ja les seves reivindicacions i el poble espanyol la seva llibertat." Un "Visca a la República" va segellar per sempre els seus llavis, que tant havien predicat per assolir aquests dos ideals de la seva vida.

No hauríem complert la nostra missió si haguéssim oblidat el nom d'aquesta dama. Els nostres primers balbuceigs ideològics d'aquest feminisme del qual va ésser-ne fervent apòstol Carme de Burgos, avui han arreljat fonament ja en una gran majoria.

Que la seva memòria perduri, aquesta i no altra és la nostra intenció, al deixar en aquestes columnes, a manera de corona de semprevives, un sentit i profund record a la seva gran obra realitzada.

BERTA M. SEGRETTI

TEATRE I CINEMA

Funció d'homenatge a la primera actriu Laura Riera

A la Cooperativa de Teixidors a Mà, de Gràcia (Terol, 26-28), se celebrarà dissabte vinent, dia 3 de juny, a la nit, una gran vetllada teatral a honor de la notabilíssima primera actriu de la Companyia titular, Laura Riera.

Bon posarà en escena el poema en tres actes, de Josep M. de Sagarra, "L'Hostal de la Glòria", creació de l'homenatge. La vetllada acabarà amb un Pl de Festa en el qual prendran part el tenor Antoni Blarás, la primera tiple de la Companyia del Teatre Novetats, Maria T. Moreno, i el "divo" baríton Eduard Brito.

LES ESTRENES

AL ROMEA

"Judas Iscariot" de Nicolau M. Rubió Tudurí

Una primera obra. Un autor nou. I el que val en aquesta obra és el que hi ha en allò de nou. Que és el que plaurà aquella part de públic intel·ligent que no sabem si és nombrosa o no perquè avui no va al teatre. I no hi va per això: perquè en el teatre català d'avui manca l'esperit nou, perquè en el teatre d'avui gairebé tot és vell, ranci, arnat. Hom fa un gènere d'it comercial, per al gran públic, — a base de barroeria, de rialla grassa, o de truculència melodramàtica — i el públic es queda a casa. N'hi ha hagut prou amb anunciar una obra nova — però nova d'esperit i de realitat — perquè el teatre Romea s'emplenés de gom a gom. Això sol palesa clarament que el públic del teatre català està cansat de la bajanada, de la barroeria, de la rialla grassa, de la truculència melodramàtica que en nom d'un mal entès comerç li serveien els empresaris.

Rubió Tudurí ha volgut donar una nova interpretació de "Judas", de Kheriot. I no s'ha recordat, per res, del Pitarra. Cal agrair-li. El Pitarra ja estava bé, molt bé, en el seu temps. Ara, com el teatre ha d'ésser una altra cosa, no hi ha cap raó d'imitar-lo.

Per això ens plau l'obra de Rubió Tudurí: perquè hi ha en ella la intenció, la noble intenció de fer una cosa nova. El "Judas Iscariot" és una interpretació sentida i vista d'una manera ben personal — el que sempre és digne d'elogi — sense recordar-se de la interpretació que li han donat altres, des de Renan a Gabriel Miró, passant per Leónides Andrieu.

Damunt el fons de cristall d'aquestes figures de la Passió, Rubió Tudurí ha sabut posar-hi tots els neguits,

ROSALIE ROY, un cos perfecte, un rostre picarec i un "deshabille" incitant. Tres coses necessàries, segons sembla, per arribar a estel

totes les inquietuds de la nostra època. I això és el que dona un to de desconcert — deliberadament cercat i aconseguit — a l'obra. Aquest to arriba a desenfocar els personatges, a treure'ls de lloc, a trasplantar-los als nostres dies.

Això fa que el drama, sense perdre res de la seva potencialitat, de la seva essència dramàtica, prengui, a vegades, un perfil de caricatura, d'aspre i violent caricatura.

Breu: Rubió Tudurí pot estar satisfet d'aquesta primera obra en la qual les qualitats són superiors a les faltes.

La presentació discreta. La direcció força encertada. Pius Daví és un bon director, un excellent director. La interpretació molt bé, sobretot per part dels senyors Gimbernat i Galceran.

ENRIC VILALLONGA

NOTES TEATRALS

ELS PROGRAMES DE ROMEA

Observi el lector la cartelera de Romea. En ella trobarà els grans programes d'aquests dies, darrers de la temporada, i ells us diran de la qualitat i extensió dels mateixos.

Demà celebra el seu benefici aquest bon actor que és Manuel Giménez-Salles, amb "El carro de l'alegria", "Viatge de Bodes" i Pl de Festa per l'eminent cantant Lluís Gimeno.

Dissabte, benefici de les actrius joves de la Companyia, amb "La més bonica del barri" i el quadre d'òpera bufa de "La volta al món en patinet".

Diumenge un programa sensacional, "El misteri de la Quarta Avinguda" i "El carro de l'alegria".

I finalment, dilluns a la nit, fi de temporada, integrant el programa "Judas Iscariot" i "Desitjada".

Els programes de tarda no poden ésser més diversos i interessants. Divendres, "La Xocolatereta"; dissabte, "Judas Iscariot" i "A cal antiquari"; diumenge, en la primera, "Les aventures d'en Titellet" i "La rateta que escombrava l'escaleta"; en la segona, "La Xocolatereta" i dilluns, en sessió

única, "La més bonica del barri" i "El carro de l'alegria".

Es la gran setmana de Romea.

APOLLO: Divendres, debut de "Vhermel".

Precedit de gran nomenada, farà la seva presentació a Espanya, aquest notable espectacle que amb grans èxits ha actuat als principals teatres de l'estranger, qualificant-se en el seu gènere d'"Espectacle cim", ben demostrat pels artistes que el componen, tots de reconeguda solvència artística justificada pels diversos públics que els han aplaudit en totes les seves actuacions. Els Coliseus de París, Berlín, Londres i Roma, ratifiquen aquests èxits aconseguits per l'interessant espectacle "Vhermel", únic que en el seu gènere ha aconseguit el primer lloc a Europa i Amèrica.

La Direcció ha estat encertada en fer el seu debut al Teatre Apolo, per ésser aquest el Coliseu més apropiat per aquesta mena d'espectacles, per les seves condicions acústiques, visualitat, confort i preferit pel públic selecte que ja demostra interès adquirint localitats.

NOTES CINEMATOGRAFQUES

PREFERIU ROSSA A JOAN GRAWFORD?

—Es sabut que Joan Grawford té el cabell de color caoba fosc i el seu rostre meravellós i els seus ulls pregons i expressius, queden emmarcats per una cabellera bruna, que fa ressaltar més enèrgicament els pronuncis i formosos trets de la seva fisonomia.

Per una vegada a la vida, li serà possible veure a Joan Grawford amb el cabell tenyit de ros clar, en la seva actuació amb Pauline Frederick, en la notable producció Metro Goldwyn Mayer, "Esta edad moderna", que properament s'estrenarà a l'Urquinaona.

Molt són els comentaris que aquesta actuació ha provocat, afirmant uns que el daurat color dels seus cabells realça l'esplèndida bellesa de Joan Grawford i creient altres, que els cabells foscos donen un major atractiu al seu rostre.

Es aquesta una magnífica ocasió de pronunciar-se en pro o en contra dels cabells rossos. Preferiu rossa a Joan Grawford?

Dintre pocs dies podreu jutjar aquesta qüestió.

CAPITOL

AVUI, DIJOUS, ESTRENA

de la famosa i interessant comèdia dramàtico-sentimental

amb Regis Toomey i Zasu Pitts

Film Columbia, distribuït per Artistes Associats

La mar i el port

LA CONQUESTA DE LA "BANDA BLAVA"

El transatlàntic italià "Conte di Savoia", malgrat els seus esforços, no ha pogut conquerir el desitjat "gallardet blau", que actualment detenen els transatlàntics alemanys "Bremen" i "Europa".

En canvi ha estat un dels transatlàntics que més s'ha acostat al rècord establert pels esmentats vaixells alemanys, donat que ha aconseguit una velocitat de 27,63 nusos l'hora.

DES DE LA TRIBUNA

Ha quedat aprovat l'article primer del projecte de llei relatiu als conflictes del camp

La catalanofòbia d'un funcionari de Correus

La sessió d'ahir començà amb un prec del senyor Vallès i Pujals sobre política municipal. Preguntà al conseller de Governació si està disposat a acceptar una interpellació sobre aquest punt concret i el senyor Selves manifestà que per ell no hi ha cap inconvenient en què sigui explanada com més aviat millor, perquè això li permetrà demostrar quina és la conducta del Govern en aquest aspecte.

A continuació, el senyor Andreu denuncià l'administrador de Correus d'Amputa, la catalanofòbia del qual ha arribat a rebutjar correspondència oficial pel fet d'ésser redactada en català. El denunciante lliç un ofici adreçat per l'esmentat administrador a l'alcalde de la susdita ciutat, fent-li saber, en uns termes insolents, que no està disposat a admetre "documentos escritos, al parecer, en catalán". El conseller de Governació manifestà que ja estava assabentat d'aquesta actitud imbecil (el qualificatiu és nostre) per haver-li-ho denunciat el governador civil senyor Freixes, i que hom està realitzant les gestions oportunes per tal que l'alludit individu no segueixi amb els seus excessos.

Consumí un altre torn del període de prec i preguntes, el senyor Serra i Moret, el qual va referir-se a la situació difícil que travessen els agricultors de la comarca de Mataró dedicats al conreu de la patata primerenca degut a la política econòmica que se segueix. S'adheriren a les manifestacions del senyor Serra, els senyors Ventosa i Bilbeny, i el Conseller d'Agricultura i Economia, senyor Mías, va fer-se ressò de les manifestacions fetes pels diputats esmentats afirmant que el Govern farà tot el que pugui per tal que aquesta situació anòmala sigui resolta.

Hom continuà, seguidament, la discussió del projecte de llei relatiu als conflictes del camp. El senyor Galés, de la Comissió, manifestà que havia estat acceptada l'addició presentada per la minoria regionalista a l'article primer, fixant una data de terme a la vigència de la llei en discussió i va quedar aprovat l'article d'acord amb la nova redacció. A l'article segon, el senyor Comorera defensà un vot particular que va ésser rebutjat per la Comissió primer, i pel Parlament després. Un altre vot particular de la Lliga, al mateix article, va ésser defensat pel senyor Carreres Artau. Per la Comissió, va rebutjar-lo el senyor Bru, i en procedir-se a la votació nominal, demanada pel senyor Ventosa, el President de la Cambra aixecà la sessió per no haver-hi al saló suficient nombre de diputats per prendre acords.

Com cada dimecres, va reunir-se ahir, abans de la sessió, la majoria parlamentària de l'Esquerra. Segons referències, a la reunió, ultra tractar de la marxa i ordenació dels debats, com és de consuetut, hom comunicà als diputats assistents les impressions que es tenien del viatge a Madrid del senyor Macià, impressions que van ésser qualificades de francament optimistes.

Sembla cosa decidida —almenys pel que es deia ahir entre diputats als passadissos— que la setmana entrant viurà el Parlament de Catalunya uns dies de gran activitat, per tal d'arribar el més ràpidament possible a l'aprovació dels projectes de llei en discussió i pendants de discussió. Per aquest motiu, es dona com a segur que la setmana que ve hi haurà sessions nocturnes, a fi d'augmentar el rendiment de la Cambra. — A.

IMPRESSIONS D'UN INCENU

Hi han, al saló de sessions, tants pocs diputats com ahir. I fins i tot em sembla que són els mateixos d'ahir. Tal vegada no m'equivoco; tal vegada siguin els mateixos d'ahir... que encara no s'han mogut. Jo penso que es tracta dels diputats forasters, dels que no viuen a Barcelona. I tal vegada s'hagin quedat a dormir —hi ha gent que dorm en pitjors condicions del que pot dormir-se en aquests sillons— perquè estem a fi de mes i cal fer economies.

No ho sé. Sigui com sigui, el fet és que quan entro al saló hom discuteix la grandesa i la misèria de la patata. Torno a sortir. Per dues raons: perquè al saló de sessions ja hi fa massa calor, i perquè sóc un home gras —ja ho veieu quines ironies més cruels té la vida: un ex-sense feina gras!— i el metge m'ha recomanat que no mengi fècules. Per tant em veig obligat a declarar la guerra a la patata, àdhuc quan pren estat parlamentari.

M'assec en un escriptori del passadís, en una mena d'urna en la qual, en lloc de sants, hi han escriptors perquè els diputats puguin lluir-se escrivint en paper timbrat:

PARLAMENT DE CATALUNYA

El diputat per...

I escric la crònica d'avui. Tinc calor, però no en tinc tanta com al saló de sessions. Veritablement, la calor és una cosa ben desagradable. Jo no m'explico com el poble de París escolli el mes de juliol per a assaltar i prendre la Bastilla. Amb aquella calor, senyors, que hi fa a París el mes de juliol! Trobo que hi han dues èpoques, a l'any més adients que l'estiu per a fer la Revolució: la Primavera i la Tardor. I bona part de l'hivern també. En la història de les revolucions a França compta més el gener de 1793 que el juliol de 1789. El 14 de juliol de 1789 —com després el 14 d'abril de 1931— el poble cantava. Cantava i —el de França, perquè en el d'Espanya tot se'n anà en cançons—

assaltava una presó. El vint-i-un de gener de 1793, el poble de París guil·lotinava el rei.

Crec que el temps exerceix una gran influència en els moviments polítics. Un dia de pluja pot fer malbé una revolució. I qui diu un dia de pluja diu un dia de vent, un dia de massa sol.

...Sonen uns timbres: els diputats que han passat la nit al saló de sessions —a mi em fa l'efecte que hi han passat la nit— s'enyoren i criden els diputats que fumen i parlen al passadís, perquè vagin a fer-los una estoneta de companyia. Però es veu que no creuen, es veu que estan massa bé al passadís... perquè el timbre segueix sonant!

Qui sap! Tal vegada aquests diputats del passadís es troben en les mateixes condicions que jo: potser tampoc no els interessa la patata, potser també el metge els ha prohibit menjar fècules.

...i encara sona el timbre.

Potser temen la calor. La calor és l'enemiga de la República: ja suar, els republicans més fermes, més exaltats; els relaxa; els estova; els fa venir son; els fa venir set.

...i encara sona el timbre.

No és de suposar, però, que no entrin al saló de sessions per por de trobar-s'hi amb la Lliga. La Lliga avui ja no fa por a ningú.

I encara sona el timbre!

CANDID.

Projecte de llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

Article primer. — Es objecte d'aquesta Llei, la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu plantejats en el període que va des del 14 d'abril del 1931, fins al dia de la presentació d'aquest projecte al Parlament de Catalunya, tant pel que toca a les collites pascades com a les que vinguin fins a la promulgació de la nova Llei de Contractes de conreu, mentre que aquesta estigui promulgada abans del 31 de desembre del 1933.

LA PEL·LICULA INOBLIDABLE

ELSPORTS

Del VI Saló de l'Automòbil

FESTA DE GALA

Es expositors que concorren al Saló de l'Automòbil han rebut amb veritable complença i satisfacció la nova que hom organitza en llur obsequi una gran festa de gala que es portarà a efecte a la vetlla del dissabte, al Palau de la Metal·lúrgia.

Participaran en aquesta festa una reputada orquestra, les formoses mànigues d'un notable modista que exhibiran una moderna i valuosa col·lecció de vestits i segurament una altra atracció que es contractarà. Hi haurà ball i bufet, a càrrec d'un dels millors hotels de Barcelona.

Els tiquets, al preu de 16 pessetes, es vendran a les taquilles de l'Exposició.

EL CONCURS DE LA CAMBRA DE L'AUTOMOBIL

En una de les galeries de l'Exposició Internacional de l'Automòbil estan exposades fa alguns dies les obres

presentades pels nostres artistes al Concurs organitzat per la Cambra de l'Automòbil de Catalunya per a dotar aquesta societat d'una ensenya-pan-carta.

Les obres han cridat poderosament l'atenció dels visitants al Saló.

Avui, dijous, a les cinc de la tarda, es reunirà el Jurat, compost pels senyors Alomar, Campillo, Davallillo (delegats del Círcol Artístic) i Guanyabens, Fiol i Llorca (de la Cambra de l'Automòbil de Catalunya) per a l'adjudicació dels tres premis, un de 1.000 pessetes, un altre de 500 i un tercer de 250.

Palau de la Metal·lúrgia
Parc de Montjuich
Barcelona

Visiteu la
**6.ª Exposició
Internacional
de l'Automòbil.**
Les millors marques del món
1933

De 24 de Maig a 5 de Juny

LES FONTS DE MONTJUIC

La Comissió de Parcs i Palaus ha acordat, per tal d'afavorir l'animació de l'Exposició de l'Automòbil, que avui, dijous, de dos quarts de vuit fins a dos quarts de nou del vespre, funcionin els jocs d'aigua i la il·luminació de Montjuic.

PELS STANDS ES RUMOREJA...

...que En Roig, de la S.E.I.D.A., està a punt de tancar tres contractes.

...que En Rocha diu que així que obrin la nova delegació "Ford" s'haurà d'ampliar la fàbrica de Detroit.

...que En Quintana va fer un planxa de la qual fins n'ha parlat la premsa estrangera.

L'stand que per a la degustació dels vins "Perelada" té instal·lat al Saló, fou visitat dies enrera pel senyor Anguera de Sojo. Tothom sap que l'incommensurable Quintana té el costum de donar cada dia cinc pessetes a la primera persona que pronuncia davant seu el mot "Yaco". Doncs bé, el senyor Anguera de Sojo visitava l'Exposició acompanyat d'un senyor madrileny. En passar per davant de l'stand esmentat, l'ex-governador civil de Barcelona va dir al seu amic de Madrid:

"—Ya co... Ya co..."

En el mateix moment Quintana es treu un duro de la butxaca i l'allarga al senyor Anguera qui, tot sorpres, seguit dient al seu amic:

"—Ya co... Ya co... Ya co... usted el vi... vi no de Pe... Pe... Perelada?"

No cal dir que Quintana, tot astorat, es tornà a ficar el duro a la butxaca.

VI EXPOSICIO DE L'AUTOMOBIL L'ULTIMA PARAULA EN MOTORS D'OLIS PESATS!

EL NACIONAL Super Diesel

STANDS N.º 216-7-8

NACIONAL DE MOTORS SUPER DIESEL, S. A.

PLAÇA CATALUNYA, 9

...que Moreno, des que ha venut el "Balila" gran esport vol que hom li digui "senyor Moreno".

...que l'Abadal ha dit vint-i-tres mil vegades que el "Peugeot" és el millor cotxe del món.

BOXA

Solà resistí valentment les deu represes al xilè Godoy

Després del cartell de què venia precedit Godoy, hom esperava que Solà no duraria dos rounds davant el campió xilè.

Aquesta era l'opinió general, però varen transcórrer els dos rounds i Solà no havia caigut, i varen passar tots deu rounds i Solà encara va restar dret.

No podem dir que Solà sigui una revelació, perquè tothom coneix, prou bé la classe de Solà.

Hem de cercar la causa de la resistència de Solà en l'actuació del seu contrincant. El xilè Godoy, ahir va decepcionar a tots els que creien o havien llegit les seves grans victòries per k. o., però no, als que vàrem assistir a les dues úniques vetllades que Godoy ha efectuat a Barcelona.

Després d'un combat igualat, en el qual Valdés portava lleugera ventatja, Hernández fou declarat

guanyador per desqualificació del campió cubà, a l'obrir-li una sella d'un fort cop de cap.

Boira, ahir no va efectuar un combat com altres vegades i això

féu que Paudron Martínez, guanyés, però sense convèncer a ningú. Als preliminars, Andreu va vençer a Subietas i Jack Moran a Sablons per punts.

Automòbils MATHIS

NOUS PREUS:

5 c. v. Conducció interior	Ptes.	9.500
10 c. v. Conducció interior	"	12.700
10 c. v. Dinàmic	"	13.700
10 c. v. Descapotable	"	14.600
6 cilindres. Conducció interior	"	15.400
6 cilindres. Descapotable, 4 places	"	17.500
8 cilindres. Deauville, 2 portes	"	24.000
8 cilindres. Descapotable gran luxe	"	31.300

UNICA MARCA QUE PRESENTA

**4, 6 i 8 cilindres en Descapotable
4 places interiors**

CONDICIONS ESPECIALS ALS POSSEIDORS DE

MATHIS

EXPOSATS EN EL SALO AUTOMOBIL

ANIT, AL NOU MON

LLUITA GRECO-ROMANA

Lozano va guanyar a Ortega per punts en un gran combat

Tal com ja s'havia previst, el combat Ortega-Lozano va resultar un dels més interessants d'aquesta temporada. Va guanyar netament Lozano, i amb aquesta victòria es col·loca en situació privilegiada entre els pesos "mosca" nacionals.

Lozano ahir va efectuar, davant un adversari de la classe d'Ortega, un combat digne d'un campió; sempre amb una gran serenitat va esperar les escomeses d'Ortega i en el moment oportú va col·locar-li eficaces cops que augmentaven els desencerts i la nerviositat del "poulain" d'Artero i el col·locaven en una situació difícil.

Ortega, que va sortir molt animat, va adonar-se que davant seu tenia un gran contrincant, i en lloc de preocupar-se d'adobtar una altra tàctica, va perdre la serenitat i en veure que se li escapava el triomf va intentar augmentar la rapidesa, però no aconseguí altra cosa que facilitar més la tasca del contrincant, que el rebia amb potents contres. El triomf de Lozano fou clar i evident, el nombrós públic que ahir acudí al Nou Món va aplaudir unànimement.

Peña, després de dos assalts bastant igualats, va col·locar alguns cops que feren caure Valera dues vegades seguides i en la segona fou comptat fins a "nou", la qual cosa va fer-lo abandonar.

Las Heras va guanyar Frog per abandonament d'aquest, després d'uns assalts bastant igualats, encara que amb lleuger avantatge de Las Heras.

Colàs va vençer Díaz i Vilanova a Almagro, als combats preliminars.

J. B.

El I Campionat amateur de Barcelona

Ahir a la nit prosseguiren les lluites que s'iniciaren el darrer dijous. La sala de l'A. A. Vila, que juntament amb la Federació Catalana en són organitzadors, era plena de gom a gom. La vetllada resultà força lluita ja que les combats que la integraven foren disputats amb molt de geni i energia. Solament el comportament d'una part del públic, fàcil a la cridòria i totalment parcial, desenaixà del conjunt.

A la primera lluita, del pes mosca, Coca i Garcia, independents, forniren un primer temps magnífic que finí en matx nul. A la represa, Garcia, que dominà més, guanyà a l'1 m. 30 s. Arbitrà Vidal.

Al pes gall, Salabert (A. E. P.), fou batut per Cuesta (C. E. E. C.), que es mostrà superior en ciència, als 2 m. del primer temps i per punts al segon. Arbitrà també Vidal.

De la mateixa divisió, Pérez i Cuevas, aquest darrer campió del pes, i ambdós de Falcons, després d'un primer temps bastant ensopit, que acabà en matx nul, feren una represa més enèrgica, però que tingué la mateixa fi. Vallhonrat tingué cura de l'arbitratge.

Al pes ploma, Bamala (A. E. P.), guanyà de manera contundent, als 5 m. 16 s., el seu contrincant Giménez (C. E. E. C.). Al segon temps aquest oposà una major resistència, que li valgué d'ésser vençut solament per punts. Mora és qui dirigí la brega.

Lopez (E.), l'antic campió del pes, en un primer temps en què es mostrà superior a Borràs (A. A. V.), i d'un segon més anivellat, resultà guanyador absolut als 3 m. 34 s. i 3 m. 5 s., respectivament. Aquest darrer veredicté promogué una sorollosa protesta —i no cal dir que injustificada del tot

AUTOMOBILS HISPANO SUIZA

(Fabricació nacional)

Seguretat - Confort - Elegància - Velocitat Veieu els nostres models en la VI Exposició Internacional de l'Automòbil

Magnífics cotxes de turisme:
Núm. 60 de 20 CV., núm. 49
de 22 CV., núm. 64 de 26 CV.
i núm. 56 bis de 36 CV.
Nou 56 bis "Gran Sport" amb
cilindres d'acer nitrurats i bas-
tidor extra baix.

Autoòmnibus i Camions: 2 1/2
T. 17 CV., 3 T. 20 CV.,
3/4 T. 30/40 CV. i 4/5 T.
50/60 CV.
Gran "chassis" de 100 CV. per
a autoòmnibus de 45/50 seients.
Carroceries de totes menes.

MOTORS D'AVIACIO I MARINA

El motor de les proeses i els rècords

MOTORS PER A MAQUINES AGRICOLES, TRACTORS, PICONADORES
I ALTRES USOS INDUSTRIALS

MATERIAL PER A OBRES PUBLICUES, AJUNTAMENTS, SERVEIS DE SA-
NITAT, CONCESSIONARIS DE C. A. M. P. S. A., ETC.

Saló de vendes: **PASSEIG DE GRACIA, 20** | Fàbrica: **SAGRERA, 279** | Delegació Madrid: **GRAN VIA, 18**

Informacions de l'estranger

LA DICTADURA HITLERIANA

Els austríacs declaren que abans que el hitlerisme prefereixen la fam

GOEBELS I EL NACIONALISME

Roma, 31. — El ministre de Propaganda del Reich, que es troba a aquesta capital, ha concedit una entrevista a un redactor de "Il Messaggero", durant la qual ha fet declaracions sobre el nacional-socialisme i la pau.

Ha afirmat que "tots els pobles acabaran per ingressar en la nova concepció nacional, però que els homes que feren la guerra poden entendre's perfectament més enllà de les fronteres, perquè consideren la qüestió nacional no des del punt de vista dels negocis i del diner, sinó del benestar i de l'honor dels pobles.

Gobels ha acabat les seves declaracions dient:

— Quin dels homes polítics d'Alemanya hauria pogut parlar de Polònia de la manera com ho ha fet Hitler?

DISCURSOS

Berlin, 31. — Goring, ministre-president de Prússia, ha fet interessants declaracions a l'acte del repartiment de premis als vencedors de les carreteres d'automòbils que han tingut lloc a Nurburg.

— El poble alemany — ha dit — vol una competència pacífica. Per boca del seu canceller, Alemanya ha afirmat la seva voluntat de pau. El poble alemany sap que únicament un poble unit en la seva manera de pensar i de sentir en totes les grans qüestions decisives de la nació, és l'única garantia de la pau dels pobles.

El cap del Govern prussià ha adreçat igualment el seu salut a la província renana "que ens dona — ha dit — un exemple d'unitat, d'unió i de voluntat alemanyes. Quan les províncies de les regions frontereres estiguin unides, perduran tot valor com a objecte especulatiu per part d'altres pobles i contribuiran d'aquesta manera a refermar la pau.

"Hi ha una cosa que no s'ha d'oblidar: l'alemany vol la pau, però no abandona mai l'honor; està disposat a respectar l'honor de les altres nacions, però demana que aquestes respectin també l'honor d'Alemanya."

EL BOICOT ALEMANY, PERJUDICA AUSTRIA EN L'ASPECTE TURÍSTIC

Vienna, 31. — El boicot que Alemanya practica contra Austria continua essent el principal tema de totes les conversacions, especialment en els cercles interessats en el turisme i l'hoteleria: al Tirol, Vorarlberg, Salzburg i Caríntia, on el decret del Govern hitlerià ha causat una gran estupefacció, ja que la majoria dels turistes que visitaven aquelles regions eren alemanys.

Hom tem una catàstrofe turística; però, segons els periòdics, el Govern està fermament decidit a prendre totes les mesures útils per a compensar una gran propaganda a l'estranger, que hom espera que tindrà èxit i portarà l'absència de turistes alemanys amb a Austria milers de turistes d'altres nacions.

Aquesta actitud del Govern ha desvetllat grans simpaties. Una potent organització professional d'hotellers ha publicat un manifest redactat en tons molt patriòtics, demanant a tots els afectats pel boicot nacional-socialista l'ajut en tot moment al Govern Dollfuss, en la seguretat que aquest sabrà triomfar de les dificultats. Aquest manifest diu en un dels seus paràgrafs més interessants:

"Hitler vol sotmetre-nos per la fam, i per la fam obligar-nos a realitzar les seves intencions. Austria sabrà resistir patriòticament, i abans que el nacional-socialisme, preferirà la fam."

EL CAP DELS HITLERIANS DE DANTZIC, A BERLIN

Berlin, 31. — Ha arribat a aquesta capital, per via aèria, el doctor Rauschening, un dels caps del partit nacional-socialista de Dantzig i president de la Lliga Agrària de l'esmentada ciutat lliure.

Rauschening, que és presumpte candidat a la presidència del Senat de Dantzig, ve a Berlin per a posar-se en contacte amb els dirigents del partit nacional-socialista alemany i del Reich sobre l'orientació política que ha

de donar-se en l'esdevenidor a la ciutat lliure.

A la seva arribada a Berlín, Rauschening ha fet les següents declaracions als representants de la premsa berlinesa:

"Es necessari que respectem la Constitució i els tractats existents, encara que prèviament estem segurs que amb el temps seran impossibles els tractats fonamentals i l'acord de Varsòvia.

"Partim del principi que actualment els tractats existents no solament constitueixen per a nosaltres una obligació, sinó que representen una base jurídica que ens permeti salvaguardar la nostra independència.

"El judaisme i els altres problemes idèntics, no juguen cap paper a Dantzig. Els funcionaris jueus han de continuar gaudint els seus drets adquirits. El mot "ari" no entra en consideració per a nosaltres.

"Totes les mesures que s'han fet necessàries a Alemanya, no podrien ésser aplicades a Dantzig. Ens atindrem estrictament a la Constitució i als tractats existents. Se'ns ha retret l'ésser massa pacífics amb Polònia: aquesta actitud constituïa per a nosaltres una necessitat d'Estat.

"No penso gens en declarar que el nacionalisme, els fonaments del qual reposen sobre la idea de la seva pròpia nacionalitat, respecta, naturalment, també les nacionalitats estrangeres.

"Estem convençuts que en els territoris de l'Est, molt barrejats des del punt de vista de les nacionalitats polítiques, no pot ésser garantitzat un estat de pau; més que sobre la base de la igualtat de drets i del respecte de les nacions estrangeres.

"Partint d'aquest principi, podem treure avantatges en favor de Dantzig sense renunciar als nostres drets. Si estem disposats a emprendre amb Polònia una depuració general de totes les qüestions en suspens, és natural que ha d'existir una voluntat igual en la contrapartida. És evident que tota voluntat de pau troba els seus límits en els drets de la nacionalitat i que estar disposats a la pau no significa estar disposats a sotmetre's.

"No cal fer constar, per altra part, sense voler en això desconèixer els resultats obtinguts pels Govern precedents en el terreny de la política exterior, que els principals problemes no han estat solucionats encara.

"Ara ens trobarem cara a cara amb aquestes dificultats, de manera que durant els propers mesos, la nostra situació tàctica no serà molt còmoda. Per això hem de tornar al punt de partida i declarar que som partidaris de tota depuració general suportable."

El projecte de Convenció del Desarmament

Els debats són ajornats

Ginebra. — El Secretariat general de la Societat de Nacions ha publicat, respecte la Conferència del desarmament, el comunicat següent:

La Mesa de la Conferència reunida aquesta tarda sota la presidència del senyor Henderson, ha decidit fer a la Comissió general, les recomanacions següents:

Primer. — Aprovat finalment en primera lectura el projecte de Convenció, la Comissió general ajornaria els seus debats abans de procedir a una segona lectura.

Segon. — Aquest ajornament es prolongarà fins el 27 de juny, quedant el President autoritzat per anticipar o retardar, si això és necessari, la data de reunió de la Comissió.

Tercer. — Durant l'ajornament dels debats de la Comissió general, la Mesa de la Conferència prepararà les sessions privades i el text per a la segona lectura del projecte de Convenció i iniciarà les negociacions que puguin ésser necessàries, per mitjà de sots-comitès o un altre procediment qualsevol.

Quart. — Els Comitès tècnics, ac-

LA DEFINICIÓ SOVIÈTICA DE L'AGRESSOR

Moscú, 31. — El fet que a Ginebra un gran nombre de delegacions hagin acceptat la definició soviètica de l'agressor, ha estat rebut als centres governamentals de Moscú amb una gran satisfacció, i els periòdics han publicat la notícia a grans titulars com un èxit important de la política de pau — diuen — de la U. R. S. S.

Però la negativa anglesa a acceptar aquesta definició és comentada d'una manera molt aspra pel periòdic "Izvestia", òrgan oficial del Kremlin.

Sobre aquesta qüestió, el ministre anglès d'Afers estrangers, sir Simon, ha dit que la definició soviètica no s'ave amb l'esperit anglo-saxó.

"En realitat — diu l'"Izvestia", — cas de conflicte a Europa, el Govern vol poder influenciar sobre un dels plats de les balances en el darrer moment, sense haver-se compromès anteriorment.

Rebutja, però, la proposició soviètica, pensa especialment en l'Extrem Orient, i precisament no pas tant en el conflicte xino-japonès, que els juristes de la Corona arribaran a complicar, com en un eventual conflicte entre la U. R. S. S. i el Japó.

L'esperit anglo-saxó prefereix un pacte de quatre potències, el qual sense cap definició precisa d'aquestes coses, permetria a la diplomàcia anglesa, d'acord amb les altres tres potències que depenen més o menys de l'imperialisme anglès, decidir entre quatre parets de la sort del món."

Ja se sap que la U. R. S. S. s'ha mostrat sempre hostil al pacte de les quatre potències, la qual no té en compte l'existència de l'Estat soviètic, i que aquest considera dirigit especialment contra ell.

AL VOLTANT DE LA QÜESTIO DEL DESARMAMENT

El Govern francès ha rebutjat les estipulacions de mútua ajuda

París, 31. — M. Leon Blum publica avui a "Le Populaire" un article en el qual diu que el Govern francès ha rebutjat les estipulacions d'ajuda mútua, suplint-les per estipulacions militars, en la qüestió del desarmament. El cap socialista afegeix:

"En aquestes circumstàncies, l'èxit de la Conferència del Desarmament depèn del Govern francès. No dubtem que el Govern francès desitja la pau, però també té que saber-ho demostrar."

"L'Aube" (catòlic) diu que quinze dies enrera semblava que Alemanya era el més gran obstacle

Ha fugit el dictador Machado de Cuba?

Hom diu que ha embarcat cap Europa

L'Havana, 31. — Durant el dia d'ahir circulà insistentment la notícia que el dictador general Machado havia fugit de Cuba, i que havia embarcat en direcció a Europa.

La notícia va córrer com la pólvora, produint en general gran satisfacció.

S'arribà a concretar que Machado havia pres passatge a bord del paquebot "Reina del Pacífico".

Durant tota la nit, la policia hagué d'intervenir freqüentment, per tal de dissoldre els grups que en mig de gran excitació comentaven la suposada marxa de Machado.

L'Havana, 31. — El Govern desmentí la notícia de que Machado hagi abandonat l'illa de Cuba, i diu que el dictador es troba descansant a la seva hisenda "La Nenita", situada a les proximitats de L'Havana.

L'"Izvestia" remarca, de passada, que Alemanya, el 1914, fou la primera nació que travessà la frontera belga.

Segons la definició soviètica, Alemanya era, doncs, l'agressor, i si aquest fet no ha desvetllat mai el menor dubte a un francès, és interessant de trobar-lo per primera vegada reconegut completament per l'òrgan oficial del Govern soviètic, el qual fins ara més aviat s'havia demostrat decantat a defensar Alemanya en la seva lluita contra el tractat de Versalles.

Segons sembla, els periodistes que han tractat de parlar amb el President no han pogut fer-ho per les infinites dificultats que se'ls han posat en la seva tasca informativa.

Nova York, 31. — Malgrat els mentís oficials, donats entre altres personalitats, pel secretari del President de la República de Cuba, senyor Ramir Guerra, se segueix afirmant que el general Machado ha abandonat l'illa de Cuba.

S'arribà a concretar que Machado embarcà a bord del canoner cubà "Juan Bruno Zayas" i que en alta mar passà al transatlàntic "Reina del Pacífico".

Convé fer constar que en el "Reina del Pacífico" marxa a Europa el delegat de Cuba a la Societat de Nacions.

Ha començat la darrera etapa de l'ascensió a l'Everest

Londres, 31. — Comuniquen de l'India, que els exploradors Wyn Harris i Wager, han sortit per a l'etapa final de l'ascensió al mont Everest.

Per darrera vegada se'ls va veure a les set del matí marxant normalment, però després els núvols impediren l'observació.

Fins ara no ha arribat a Londres més que aquest telegrama de Rutledge, cap de l'expedició, qui ho ha comunicat al "Daily Telegraph".

El darrer campament s'ha establert pels expedicionaris, abans d'ahir, i a 8.200 metres d'altària. Muntaren el campament Harris, Wagner, Longfield i vuit indígenes.

Tant ahir com abans d'ahir, hi feia als cims de l'Everest, fort vent.

Un accident força estrany

Berlin, 31. — Prop de Latdorf, a les proximitats de Dessau, ha ocorregut avui un incident que ha estat a punt de produir conseqüències desastroses.

Gran quantitat de calç acumulada a l'exterior dels pous d'una mina, s'ha corregut, anant a parar al riu Saale, obstruint ambdós peus en pocs minuts.

Tot el districte s'ha vist amenaçat d'una inundació.

A conseqüència de l'ebullició de la calç en l'aigua, han mort milers de peixos. Nombroses brigades d'obres sense feina estan treballant per a netejar el llit del riu, facilitant el seu curs.

L'accident ha estat degut a la intensa pluja que s'ha registrat durant les darreres quaranta-vuit hores.

LA SUSPENSIÓ DE TREBALLS DURARÀ NOMES UNA SETMANA

Berlin, 31. — Malgrat que Alemanya està fermament oposada a qualsevol ajornament de la Conferència del Desarmament, s'anuncia que no es posarà cap objecció a la petita suspensió de treballs que s'efectuarà durant la primera fase de la Conferència econòmica mundial, amb tal que es prenguin acords sobre el projecte de convenció d'Anglaterra, abans de l'ajornament.

De totes maneres, en els llocs ben informats s'han perdut ja les esperances de què per al dia 12 de juliol, dia en què s'inaugurarà la Conferència econòmica, estigui aprovat el projecte anglès de convenció.

Es creu que la suspensió dels treballs del desarmament durarà únicament una setmana, i es creu necessària la suspensió a fi de què els delegats la presència dels quals sia necessària a Londres, puguin prendre part en els debats d'obertura de la Conferència de Londres, i retornar a Ginebra, tan aviat com estiguin iniciades les discussions tècniques.

Ha dimitit el Senat de Dantzig

Dantzig, 31. — Ha dimitit el Senat de Dantzig.

Durant els primers dies de juny tindrà lloc una reunió extraordinària del Volkstag, per a elegir els membres del Senat.

El Senat dimissionari continuarà en les seves funcions, fins la constitució del següent, que serà completament nacional-socialista.

MAS & ROCA
CAMISERS

16 FONTANELLA 16
24 PORTAFERRISSA 26

La camisa de moda: Ptes. 12'50
La corbata de moda: Ptes. 3

A Hollywood han estat prohibits els divorcis

Hollywood, 31. S'acabà el temps en què els escàndols i els divorcis de les dives de la pantalla constituïen un reclam gratuït. Amèrica rebutja allò, i les societats cinematogràfiques han hagut de sofrir les conseqüències d'aquest nou canvi, ja que ha ocorregut que una "star" compromesa per molt temps a base d'un llarg contracte es feia inservible per no ésser ja de l'agrado del públic.

Per aquest motiu, en tot contracte a Hollywood hi ha ara una clàusula, la qual l'actor o l'actriu es comprometen a no divorciar-se durant el temps en què dura el contracte. En cas que el fessin, queda el contracte anul·lat automàticament.

Informacions de la península

Fonogrames de LA HUMANITAT

SEGON DIA DEL VIATGE DEL SENYOR MACIA

Avui fets un dia primaveral. El sol entrava a l'habitació silenciosa de l'hotel per entre el celatge d'una cortina blanca i suau. El senyor Macia llegia tots els diaris. No se'n deixava ni un. Passa de llarg les informacions matuteres. Llegeix algunes notes polítiques. Arriba a certs articles escrits per mà criminal, que es publiquen contra Francesc Macia per tal d'excitar l'ira i l'odi contra aquest home, i per tant contra Catalunya. El diari de la contrarevolució pot viure i pot prosperar sota el règim liberalíssim de la República; el diari de la contrarevolució avui excita contra la persona honesta i digna que ostenta l'alt càrrec de la Generalitat de Catalunya a les multituds analfabetes, els inefables ignorants que des de tota la vida han mantingut un gest irat contra les pretensions catalanes. Sense voler, el cronista recorda una campanya semblant a la que es fa en l'actualitat contra el senyor Macia. Aquells diaris nacionalistes de França que tot el mes de maig i de juny de 1914 se'l varen passar insultant a Jaurès, creant en torn de la figura del dirigent socialista un ambient de sinistres traïcions fins que la mà d'un exaltat, d'un boig, va assassinar estúpidament, en un cafè suau i vulgar de la rue Montmartre, vora la redacció de "L'Humanité" a aquell socialista de vida clara i de jaqué notarial. Avui es fa una campanya exacta contra Francesc Macia. Hi han boigs i exaltats; hi han cretins i ignorants que han augmentat l'odi i l'enveja social contra Catalunya des de la República ençà. Es poden representar obres de tots els autors d'Espanya; es poden representar revistes com "Las faldas", i com les que aniran venint en guany a Barcelona i on s'han cansat de dir grogleries contra Catalunya —grogleries que els autors han tret de l'original en quant s'han hagut de representar a Barcelona, per si de cas— i contra els seus homes; s'han fet i es fan festes de tipus de pandereta espanyola amb el beneplàcit del bon públic català. Doncs bé, ara seria difícil representar cap obra d'autor català a Madrid —part dels espectacles semioficials del Teatre Espanyol— ni de donar una audició de sardanes sense que les autoritats, per si de cas, no haguessin de posar un, diguem-ne, discret servei de vigilància. Al senyor Francesc Macia li tenen por; els fa l'efecte d'una mena de "papi"; de prestigi negre; de corb sobre camp de batalla. No poden sofrir-lo. I no el poden sofrir per la seva lleialtat a la República i la seva dignitat política.

El senyor Macia ha llegit els diaris. Les ofenses i els insults del diari de la contrarevolució són dignes d'un full de "chantage", d'una fulla anònima i vituperable. El senyor Macia no n'ha fet gens de cas. En llegir-los ha somrigut amb una pietat extraordinària adreçada a la misèria moral i intel·lectual de la gent que pretén enlletar-lo. És igual. El senyor Macia ha sortit de la seva cambra. Ha visitat la gent. Els ministres de la República el respecten; els homes honestos es complauen en allargar-li la mà. El senyor Ossorio i Gallardo, Lluís Bello, Fernando Valera... Julian Zugazagotia, el director de "El Socialista" es complau en demanar una presentació i en oferir-li la seva amistat basca i liberal. Ell rep l'amistat cordial dels homes honestos; dels polítics dignes. La resta, tant li fa.

Segon dia del viatge del senyor Macia. Es va perfilant l'avantatge de la conversa directa. El traspàs de serveis va endavant. L'Estatut de Catalunya està en marxa directa, ràpida, eficaç. "L'Avi" sap on va i què és el que vol. És un polític d'una peça. No és pas un somnia-truites com el senyor Cambó per exemple...

LLUCIA VINYES.

L'estada del president de la Generalitat a Madrid

EL SENYOR ALCALA ZAMORA OBSEQUIA EL SENYOR MACIA

Madrid. — A la finca La Zarzuela de "El Pardo", el President de la República ha obsequiat amb un esmorzar íntim el President de la Generalitat de Catalunya, senyor Macia.

A l'apat han concorregut la senyora Pura Alcala Zamora, l'alcalde de Barcelona, doctor Aiguader; els consellers de la Generalitat senyors Pi i Sunyer i Coromines; el secretari general de la Presidència de la República, Rafael Sánchez Guerra; el segon cap de la Casa Militar de S. E., senyor Ruiz Rebolledo, i l'ajudant de serveis, comandant Lluís Riako.

EL SENYOR MACIA VA A LA CAMBRA I A LA CASA DE CATALUNYA

Madrid. — Aquesta tarda també ha acudit a la Cambra el senyor Macia, qui ha romàs als passadissos conversant amb diversos diputats.

Als volts de les set ha passat al despatx del senyor Besteiro, qui li havia expressat el desig de saludar-lo.

A dos quarts de nou de la nit ha estat a la Casa de Catalunya, on li han estat presentats els infants que assisteixen a les classes que sosté aquella Casa.

El President de la Generalitat ha estat obsequiat amb un lunch.

REUNIO DE LA COMISSIO DE TRASPAS DE SERVEIS

Madrid. — La Comissió mixta encarregada del traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat, s'ha reunit aquesta tarda a la Presidència del Consell de Ministres; el senyor Azafia també ha assistit a la reunió.

En aquesta reunió, segons ens ha manifestat el senyor Esplà, s'han canviat impressions sobre els treballs encomanats a les diverses ponències res-

pecte a la valoració dels serveis trans-

ferits.

S'ha pres l'acord que la Comissió es torni a reunir demà per tal d'activar els treballs.

El senyor Azafia ha informat davant la Comissió, i, en retirar-se, aquella ha continuat reunida per tal de despatxar assumptes de tràmit.

EL PRESIDENT DE LA GENERALITAT TORNARÀ A BARCELONA DISSABTE O DIUMENGE

Madrid. — El President de la Generalitat de Catalunya es proposa tornar a Barcelona dissabte o diumenge.

ELS CATOLICS CONTRA LA LLEI D'ASSOCIACIONS I CONGREGACIONS RELIGIOSES

S'ADRECEN AL PRESIDENT DE LA REPUBLICA I AQUESTS DIU QUE NO ELS POT ATENDRE

Madrid. — La secretaria general de la República, davant la impossibilitat de donar contestació individual directa a tots els telegrames i cartes rebudes amb ocasió a la llei votada per les Corts Constituents sobre Congregacions i Cultes, acusa rebut per mitjà d'aquesta nota.

Encara que lamentant-lo, es fa impossible concedir audiència a tots aquells que l'han sol·licitat amb tal motiu, i això no solament per ésser un creixent nombre, sinó per consideracions de més atenció: Requereixi harmonitzar l'article 35 que reconeix a tots els espanyols el dret de petició amb el 83, que assigna al cap de l'Estat la facultat, que és privativa en l'exercici, que no significa que sigui subjectiva en l'apreciació.

La manera de conciliar aquells drets i aquesta potestat, s'ha trobat en transmetre els precs sense obrir un diàleg, que entre altres inconvenients amb tot interès i respecte, tindria el d'alentar controvèrsies portant agitant i apassionada la discussió que en el Parlament fou serena, davant el Poder que la Constitució ha volgut situar més distanciat i neutral en les topades polítiques.

L'ELECCIO DEL PRESIDENT DEL TRIBUNAL SUPREM

Madrid. — En l'últim Consell de Ministres s'acordà elegir constitucionalment i d'acord amb les normes de la llei de 18 d'octubre del 1932, el president del Tribunal Suprem.

D'acord amb les disposicions d'aquesta llei, demà, probablement, el ministre de Justícia convocarà l'Assemblea electoral que prescriu la llei d'octubre.

Aquesta assemblea estarà integrada pels presidents de Sala del Tribunal Suprem, membres del Consell Fiscal, president de les Audiències Territorials de tot Espanya, jutges de Primera Instància i d'Instrucció que ocupin els deu primers llocs de l'escalafó, quinze diputats a Corts designats pel Parlament, els degans dels Col·legis d'Advocats de les poblacions de més de cinquanta mil habitants, degans de les Facultats de Dret i presidents de les Acadèmies de Ciències Morals i de Jurisprudència.

L'assemblea s'efectuarà, segons les nostres notícies, al Palau del Senat i en un termini no inferior a quinze dies ni superior a trenta verificarà l'elecció.

Una vegada celebrada aquesta, lluirà els noms dels tres que proposi que han d'ésser els que hagin obtingut major nombre de vots, al President de la República, i aquest elegirà quin dels tres passarà a la Presidència del Tribunal més alt de la Nació.

LES CORTS CONSTITUENTS

Segueixen aprovant-se articles de la llei referent al Tribunal de Garanties

La sessió d'ahir no té història. Segueix discutint-se el projecte de llei del Tribunal de Garanties Constitucionals. Vots particulars, esmenes, defensa dels mateixos, rectificacions i aprovació d'articles. S'aprova el títol III. El senyor Sánchez Roman ha demanat que passés a discutir-se el títol V abans que el IV, acordant-se així. Sense discussió s'aprova el títol cinquè i el setè. Segueixen aprovant-se articles, fins al 94. S'entra a la discussió de l'article 95, títol novè al qual es presenta un vot particular, que accepta la Comissió, aprovant-se l'article.

El senyor Baeza Medina sol·licita, en nom de la Comissió que no s'aprovin els articles addicionals i el final fins que es discuteixin els títols IV i V que quedaven pendents. Així s'acorda i s'ajeca la sessió a tres quarts i cinc minuts de nou del vespre.

A les onze s'obre la sessió nocturna. El senyor Alberca Montoya vol parlar dels fets de La Solana. El president li diu que aquesta interpellació no pot anar en la sessió d'avui perquè hi ha de torn la de la política gallega.

A la Cambra hi ha vint diputats i el senyor López Varela intervé en la interpellació plantejada amb motiu de la política econòmica a Galícia.

Se suscita un lleu incident entre els senyors Altabas, Menéndez i Abad Conde, que fins volen arribar a les mans, i després d'alguns minuts l'incident acaba amb la intervenció del president que prega calma a tots.

I com tot, arriba també el final de la sessió.

HOTELS QUE RECOMANEM

HOTEL COMERÇ

Nova direcció: RAMON GIL

Ex-propietari del renomnat HOTEL BRISTOL, de Perpinyà, i propietari de l'HOTEL REGINA, d'Aix les Termes

HABITACIONS TOT CONFORT
CUINA SELECTA FRANCO-ESPANYOLA
MENJADOR AMB JARDI UNIC
GARATGE

SERVEI AUTOS ESTACIO

CARRER ALBAREDA, 5. — Telèfon 208. — GIRONA

Fonda del Lince

(Abans Palma.) — Propietari: Ramon Capellades

Completament reformat. - 40 habitacions amb aigua corrent. Bany. - Timbre. - Telèfon. - Esplèndides habitacions amb vistes a la Rambla

Tallers, 11. — Telèfon, 16114 BARCELONA

UNS INDIVIDUS DEIXEN UNA BOMBA DINS D'UN TAXI I EL XOFER RESULTA FERIT

La Corunya. — A l'interior del cotxe número 20.763, de la matrícula de Madrid, ha trobat el seu conductor, quan el cotxe estava aturat a la plaça de la Mina, una bomba que el mateix xofer, anomenat Hipòlit Blanco, ha tret del cotxe i la ha tirat a terra.

La bomba ha fet explosió i ha causat l'lesions de consideració a les mans i a les cames al xofer.

Hom ignora quins foren els individus que deixaren abandonat al cotxe l'explosiu.

EL SENYOR BOTELLA ASENSI PROPOSA DUES SOLUCIONS PER A RESOL-DRE LA SITUACIO POLITICA

Madrid. — El senyor Botella Asensi parlà breus moments amb els periodistes.

Com aquests digueren que s'observava una gran confusió política, el senyor Botella, digué:

Doncs jo crec que ara és quan comença a esvair-se l'assumpte polític.

Creieu que s'aprovarà dintre d'aquesta setmana el projecte de Tribunal de Garanties?

—Crec—digué—que la seva aprovació definitiva es farà en la sessió de dimarts vinent.

—I una vegada aprovat aquest projecte, ¿quina actitud creieu que adoptarà el Govern?

—Segons la meua manera de veure, crec que el que més clara veu la situació actual, és el mateix Govern, i per això crec que s'afanyarà a resoldre l'estat en què tots ens trobem.

—Solucions? —Per mi n'hi ha dues: Un Govern socialista que governi amb tota la responsabilitat si és que té majoria, o un Govern d'àmplia concentració republicana, presidit pel senyor Sánchez Roman, o per altre prohom de la República.

En fi —acabà dient—, el que interessa en aquest moment és solucionar aquesta anormal situació política que estem travessant, i que constitueix un veritable perill per a la República.

Dues dones es disputen les aigües d'un rec i acaben de mala manera

En un lloc anomenat La Mosquera, al poble de Pizarra, Isabel Bermejo i Antònia Prieto, s'esbatussaren per les aigües d'un rec. Antònia va llançar Isabel a l'aigua. Però la mullena, enlloc d'apavagar l'excitació d'aquella, la portà al grau màxim fins a agredir la seva rival amb un ferro i produir-li una ferida al cap.

Realment és de desitjar que es cenes així no es produeixin a les corporacions públiques quan les dones siguin cridades a formar-ne part.

FIRA DE BARCELONA

Fira de Barcelona prega molt insistentment a tots els seus expositors que es presentin a muntar els seus stands, donada la imminència de l'obertura de la Fira, car no és excusable que el dia de la inauguració no estiguin tots completament acabats.

Per tal, el Comitè executiu demana com a termini definitiu de deixar entrar gènere a la Fira, les deu del matí del dissabte, dia 3 de juny.

la humanitat

PREUS DE SUBSCRIPCIO
Barcelona, 1 mes . . . Ptes. 250
Península, un trimestre . . . 750
Amèrica, un trimestre . . . 950
Altres països, un trimestre . . . 2500
Núm. solt 10 cèntims

LA JORNADA DE TREBALL Importants declaracions del President de la Generalitat

Al seu pas per Barcelona, el Director General del Treball, senyor Carles Baraibar, va fer unes manifestacions afirmant que s'imposa la reducció de la jornada de treball.

No pretenem negar la seva afirmació ni tampoc ens contraria la seva realització si aquesta tingues caràcter internacional; cal, però, avantposar a la reducció de les hores de treball, mitjançant una revisió dels salaris mínims, la possible satisfacció de les necessitats mínimes a què té dret l'obrer com a ésser humà; i cal, sobretot, abans de reduir el treball a l'home jove i robust, eximir-ne totalment els vells i els infants.

A casa nostra són molts els qui no no mengen per la gana que tenen, ni vesteixen d'acord amb les exigències mínimes de la decència, i, per tant, no és possible determinar un sobrant de producció mentre no sigui regularitzat el consum proporcionalment a les necessitats estrictes del país.

Una mesura prèvia a la disminució de les hores de treball és l'augment de la capacitat adquisitiva de l'element productor, ajustant els salaris mínims al cost mig de vida i procurant que aquests siguin sempre suficients a l'obrer per a cobrir totes les seves necessitats.

Una altra mesura prèvia és també la jubilació dels vells i la prohibició efectiva del treball als infants, mesures assequibles compensant degudament a les respectives llars de la manca d'aportació del fruit de llur treball.

I un cop deslliurats del treball els vells i els infants, i capacitat econòmicament l'obrer per a consumir tot allò que necessita, hom podrà determinar si la producció ha d'augmentar o bé si ha de disminuir i la proporció en què hagi de fer una cosa o l'altra.

En certs països on el nivell ha adquirit un grau elevat de perfecció, on les obres públiques estan a l'alçada de l'època i on el progrés i el benestar curulen per sobre de llurs fronteres, poden pensar en la necessitat de reduir les hores de treball com a mitjà de millorament econòmic i social. Però nosaltres, que ho tenim encara tot per fer; nosaltres que no satisfem més que a mitges les nostres necessitats més elementals; nosaltres que fem treballar els nostres pares i els nostres fills perquè el nostre treball no abasta el sosteniment de la família, no podem encara pensar en la reducció de les hores de treball.

Tenim una qüestió prèvia a resoldre que afecta d'una manera directa la nostra pròpia dignitat i una altra que afecta la nostra conveniència. Emancipem els vells, atenguem els infants i ajustem els salaris al cost mig de vida i veurem com sols amb aquestes mesures senzilles i humanes podem esperar tranquil·lament que els Estats rectors de la vida econòmica del món acabin de posar-se d'acord sobre la durada ideal de la jornada de treball que haurà d'ésser en definitiva la que resulti de la comparació entre les necessitats bàsiques de la humanitat i les possibilitats de satisfer-les.

De moment, però, cal no divagar i anar al gra. El nostre problema actual no és de sobreproducció sinó de manca de consum. Per tant, el problema social a casa nostra no és un problema d'hores de treball, sinó d'insuficiència de salari. Augmentem, doncs, les possibilitats de consum fins al límit estricte de les necessitats corrents i la crisi es resoldrà per ella mateixa; per raó inversa dels motius que l'han originada.

JOSEP ALOY

"El senyor Azaña ha dit que els serveis seran dotats a bastament"

Madrid, 1. — El senyor Macià, després de la seva visita al senyor Prieto ha tornat a l'Hotel Palace on s'estaja. Allí ha rebut els periodistes amb els quals ha estat conversant durant alguns moments sobre qüestions del traspass de serveis a la Generalitat de Catalunya.

Ha dit el President de la Generalitat als informadors, que les seves impressions sobre la reunió celebrada ahir per la Comissió Mixta de traspassos de serveis, amb assistència del cap del Govern, eren excel·lents. El senyor Azaña ha dit que els serveis traspassats a la regió autònoma es dotaran degudament.

Ha afegit que per a accelerar els treballs de la Comissió hi hauran més funcionaris tècnics a Catalunya, i la Comissió es reunirà amb més urgència a Madrid per a facilitar els treballs de la Comissió. El traspass de la contribució territorial, punt fonamental perquè tinguin viabilitat els serveis traspassats, està ja acordat, i creu el senyor Macià que quedarà aprovat l'esmentat traspass de contribucions en una de les properes reunions ministerials.

Els periodistes han preguntat al senyor Macià de què havia tractat en la seva entrevista amb el senyor Prieto, i el senyor Macià ha contestat que era relacionada amb els enllaços ferroviaris de Barcelona. El projecte està aprovat en principi pel Consell de ministres, a reserva dels aclariments de la Comissió.

Després el senyor Macià els ha dit que no havia pogut parlar amb el ministre d'Instrucció Pública sobre la Universitat catalana. Ha dit que quan tinguí ocasió de parlar amb el senyor

de los Rios tractarà de la qüestió de la Universitat única.

Ha acabat dient que abans d'acabar l'any, estaran traspassats tots els serveis a la regió autònoma, adoncs d'Ordre públic.

DES DE MADRID

COMENTARIS POLITICS

El senyor Abad Conde ha dit que l'Esquerra Republicana de Catalunya es descompon ràpidament.

El senyor Abad Conde és diputat radical. És aquell diputat radical que va distingir-se per la seva violent actitud contra l'autonomia de Catalunya. És del grup conservador de la minoria que acabà el senyor Lleroux i que tan mal li ha fet.

Es clar que el senyor Abad Conde no sap un borrall de Catalunya. Però és un orgull veure com tots els homes de significació dretista i anticatalanista consideren a l'Esquerra com el seu major enemic.

I parlen, en canvi, elogiosament de la Lliga i dels seus homes.

S'ha de discutir aviat el projecte de llei electoral. I el senyor Azaña ha dit que ell és contrari al sistema proporcional.

Aquesta declaració deu haver esvaït les esperances dels petits nuclis polítics inadaptats.

Les nostres impressions sobre els resultats del viatge del senyor Macià són ben falagueres. És cert que l'honorable President, i els consellers que l'acompanyaven a Madrid es mostren molt reservats. Però amb la cara paguen. I els rostre dels senyors Pi i Sunyer, Aiguader i Coromines als quals ahir vàrem saludar al Palace, semblaven plens d'optimisme.

No podia menys d'ocórrer així, per raons diverses, la primera de les quals és que tots els qui parlen en aquest plat són homes de lleialtat i homes liberals. I això és l'únic que es necessita per arribar a un acord.

Es clar que no manquen els qui han tractat d'emmetzinar el diàleg. S'ha volgut donar a la visita del President el caràcter d'una coacció o d'una amenaça. És ben lícit i fins obligatori per a tot partit polític, posar en joc els seus elements, la seva força i els seus vots, perquè es respecti l'opinió que representa. En aquest cas, més encara, perquè no es tracta ja d'interessos d'un partit, que sempre serien respectables, sinó de lleial aplicació dels principis constitucionals.

EL TRASPAS DE SERVEIS

Manifestacions del Conseller de Governació

Com cada dijous, els periodistes que fan informació a la Generalitat han visitat el Conseller de Governació, senyor Selves, el qual ha manifestat que, tot i que no tenia res per dir-los, estava disposat a satisfer la curiositat dels reporters en tot allò que li preguntessin.

Contestant a les diverses preguntes que li han estat formulades, ha dit que creia que avui tornaria el Primer Conseller, senyor Pi i Sunyer i que per ara, restarien a la capital de la República l'honorable President de la Generalitat junt amb el conseller de Justícia i Dret.

Ha posat de relleu que les impressions que es tenen en relació als traspassos de serveis, són bones. Hom espera que aquests traspassaments s'acabaran. La reunió tinguda ahir per la Comissió de traspassos hi haurà influït força.

La impressió, doncs, és francament optimista, tant en els serveis com en la part que correspon a Hisenda.

Es calcula que dissabte seran a Madrid el President i els seus acompanyants. Un dels informadors ha preguntat si vindria també el senyor Azaña, a la qual cosa el conseller de Governació ha objectat que el viatge del President de la República l'havia de decidir el Govern de Madrid.

A una altra pregunta sobre a qui recauria el nomenament de Conseller d'Ordre Públic, ha fet constar que calia tenir present que el Govern de la Generalitat tenia en estudi dos o tres noms, algun dels quals, la premsa amb la finor que la caracteritza ja havia insinuat; però que res s'havia decidit; car és necessari de sospesar les possibilitats de cadascun, encara que serà designat ràpidament, a ben segur en la segona sessió de la Junta d'Ordre Públic. El nom a proposar serà acordat en el primer Consell que celebri, així que tornin els consellers absents.

S'ha referit a les declaracions del diputat al Parlament, senyor Espanya, en les quals feia constar que no acceptaria el nomenament de Conseller. Tot i que creu el senyor Selves que no seria un mal Conseller, que condicions per aquell càrrec, com que no li ha estat ofert oficialment, pot dir, d'una manera oficial que hi renúncia.

En allò que atany al Reglament de la Junta de Seguretat, ha dit que ell no ha anat a Madrid, perquè essent-hi el senyor Pere Coromines, que ha intervingut directament, i a més, pertany, per la Generalitat, a la Junta de Seguretat, ningú més indicat que ell per a tramitar-ho.

Tot està ultimant; depenia sols d'uns detalls que el senyor Espanya, el Conseller havia enviat a Madrid com a delegat — no li fou possible d'arribar per no tenir l'autorització que calia, però que segurament el senyor Coromines havia arranjat.

Preguntat també sobre el curs de la llei municipal, ha explicat que a mans de la Comissió del Parlament, per tal que aquella dictaminés, i s'acabada la discussió de la llei de conflictes del camp, creia que podrien acabar-ne la discussió.

Amb el sistema de desglossament presentat, bon punt aprovats els 80 articles, podria anar-se a les eleccions municipals.

Aquests són els punts més interessants de les manifestacions del Conseller de Governació, senyor Joan Selves.

La Borsa Catalana

JUNTA EXTRAORDINÀRIA DEL MERCAT LLIURE DE VALORS

L'Associació del Mercat Lliure de Valors de Barcelona es reuneix en el dia d'ahir en Junta general extraordinària de senyors socis per a donar a conèixer la gestió dels seus representants dins la Comissió nomenada per la Generalitat de Catalunya, per a portar a terme la formalització de les bases per a l'estructuració d'una Borsa Catalana.

Extraordinària concurrència de socis emplenà l'ampli Saló de Contractacions del Mercat Lliure de Valors, on tingué lloc l'assemblea, en la que el senyor Esteve E. Feliu, president de la Junta directiva posà de manifest els treballs realitzats pels esmentats representants, encaminats a col·laborar en tot moment dintre d'un pla de justícia i equitat per a portar a bon terme llur actuació que finalitzà diu, presentant un vot particular a la totalitat de l'avant-projecte de bases, aprovat per la Comissió a l'efecte designada, per entendre que un sector d'aquella Comissió no sentia ni interpretava, com sent i interpreta el Mercat Lliure de Valors la llibertat de contractació, fixada i determinada en l'article 74 del Codi de Comerç, i per altra part inspirat aquell en llurs principis jurídics pels il·lustres juriconsults capacitats en la matèria, en Josep Roig i Bergadà, n'Amadeu Hurtado, n'Albert Bernis i en Lluís Riera Soler, a qui prèviament se'ls requirí per a que dictaminessin sobre els punts de dret que serviren de base per adoptar el criteri exposat amb tota claretat en l'esmentat vot particular, el qual pot considerar-se comprès en les següents conclusions:

1.—La Borsa serà règim lliure.

2.—Es regirà fonamentalment per les prescripcions del Codi de Comerç i sota la directa dependència del Poder públic.

El comissari del Govern de la Generalitat de Catalunya en la Borsa de Valors de Barcelona, tindrà atribucions i facultats inherents a l'exercici de llurs funcions sense que sia necessària la cooperació de cap altra autoritat.

3.—Existirà a la Borsa una sola Cambra de Compensació i liquidació d'operacions bursàtils.

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

La Primera Exposició organitzada pels «Amics dels Museus de Catalunya». Exhibició de la Col·lecció d'Indumentària de Manuel Rocamora al Museu de les Arts Decoratives, de Pedralbes

L'Associació Amics dels Museus de Catalunya comença la seva activitat amb l'Exposició, al Museu de les Arts Decoratives de Pedralbes, de la col·lecció d'indumentària del senyor Manuel Rocamora.

La finalitat de l'Exposició és donar a conèixer aquesta important col·lecció i, alhora, promoure un ingrés econòmic destinat a l'adquisició d'obres per als nostres Museus d'Art.

Hi ha, doncs, l'actitud generosa dels Amics dels Museus de Catalunya en organitzar-la, i la del col·leccionista que deixa la col·lecció perquè es beneficiï de l'exhibició d'aquesta el públic i, a la vegada, el Museu n'obtingui un acreeixement.

L'Associació Amics dels Museus de Catalunya compta avui, ja, amb un nombre considerable d'associats, entre els quals figuren la majoria dels nostres col·leccionistes i amics de l'art. Formen la seva Junta directiva els senyors: Pere Casas Abarca, fundador i president; Ferran Benet vice-president; Joan Pau Bosch, secretari; Manuel Rocamora, tresorer; senyores Teresa Estany de Lacambra i Isabel Llorach, i els senyors Oleguer Junyent, Alexandre Soler i March i Josep Valenciano, vocals. Demés d'aquesta Exposició inicial, l'Associació, d'acord amb la Junta de Museus, prepara altres exposicions i festes.

L'Exposició de la Col·lecció Rocamora s'inaugurarà demà, divendres, dia 2, a les sis de la tarda. L'acte se celebrarà a la Sala de Conferències del Museu de Pedralbes, en el qual la col·lecció és instal·lada.

La instal·lació, a l'altura de les del Museu de Pedralbes, constitueix un marc digne del conjunt de peces de vestuari que s'hi exposen. Els figurins amb vestit complet són vora un centenar. Hi ha algunes sales ambientades d'època, amb vestits exposats fora de vitrines donant la sensació d'interiors habitats. La resta del material és posat en vitrina.

La col·lecció del senyor Manuel Rocamora és de les més completes d'Es-

panya, i, sens dubte, la més important d'indumentària catalana dels segles XVIII i XIX, car la immensa majoria dels vestits exposats procedeixen de cases senyorials de Barcelona i de les principals ciutats i viles de Catalunya, i, en conseqüència, són testimonis de la vida senyorial del nostre país en aquells segles.

Hi ha una sala destinada a les peces del segle XVI i XVII, algunes d'elles raríssimes. Tres sales del segle XVIII amb bona representació dels períodes Lluís XV, Lluís XVI, Revolució Francesa i Consolat. La resta és dedicada als períodes Imperi, Romàntic, Isabelí i fi del segle, que omplen tota la XIX centúria.

Hi ha, ultra els maniquins amb vestits complets, belles instal·lacions de sabates, ocupant dues grans vitrines, corresponents als segles XVII, XVIII i XIX, guants, ventalls, mocadors, roba interior, elàstics, mitges, lligacames, capells, bosses, portamonedes, joies, botons, sivelles, etc., obrint un apil·lot històric de la intimitat en aquelles èpoques.

L'Exposició estarà oberta del 2 de juny al 2 de juliol, cada dia de nou a dos quarts de dues, al matí, i de quatre a set a la tarda. El mateix horari regirà per al Museu de Pedralbes durant la permanència de l'Exposició. Com sia que la finalitat d'Amics dels Museus de Catalunya en celebrar-la és la de recaptar fons per a enriquir les col·leccions d'art públiques de Barcelona, demés del tiquet d'entrada usual al Museu d'una pesseta, s'afegirà pagar un nou tiquet d'entrada a l'Exposició, el qual es vendrà a la porta del local que ocupa al preu també d'una pesseta.

Ha estat editat un catàleg de l'Exposició descriptiu de tots els objectes exhibits, que constitueix un manual molt interessant per a conèixer la història de la indumentària d'aquests segles (XVII, XVIII i XIX). L'ha redactat el propi col·leccionista, senyor Manuel Rocamora.